

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 3

DOM
2017-01-05
Meddelad i Göteborg

Mål nr
7452-16, 7478-16 och
7479-16

SÖKANDE

Care of Sweden, 556524-0578

Ombud: Advokaten Sandra Kristensen
Wesslau Söderqvist Advokatbyrå HB
Kyrkängsgatan 8
503 38 Borås

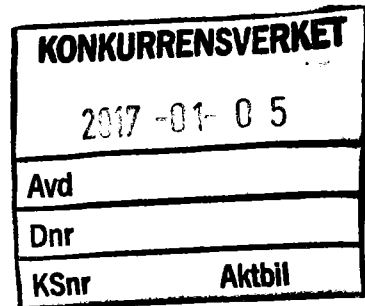
MOTPARTER

1. Varbergs kommun (mål nr 7452-16)
2. Falkenbergs kommun (mål nr 7478-16)
3. Laholms kommun (mål nr 7479-16)

Ombud för 1–3: kommunjuristen Anders Eriksson
Varbergs kommun
432 80 Varberg

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 430203

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Varbergs, Falkenbergs och Laholms kommuner genomför en upphandling av ramavtal avseende madrasser till vårdsängar, dnr KS 2015/0460. Upphandlingen genomförs med förenklat förfarande enligt LOU och är uppdelad i delområden, nr 1–7. Anbud har lämnats av Care of Sweden AB, Järven Plast & Smide AB och NIMACARE AB. Beslut har fattats att ingå ramavtal med Järven Plast och Smide AB avseende delområde 1 och 3–7.

YRKANDEN M.M.

Care of Sweden AB yrkar att förvaltningsrätten ska ingripa mot upphandlingen i delar som gäller delområdena 1 och 3–7. Bolaget anser att upphandlingen i första hand ska rättas på så vis att Järven Plast & Smide AB:s och NIMACARE AB:s anbud inte beaktas vid en ny utvärdering, och i andra hand ska göras om.

Care of Sweden anför bl.a. följande. Avseende delområde 1 framgår av avsnitt 1.3.1 i förfrågningsunderlaget att ”Madrassen ska användas under tryckväxlande madrasser eller dylikt”. Den madrass som Järven offererat är angiven som en bäddmadrass. Det användningsområde som kommunerna ställt som obligatoriskt krav är alltså en underliggande madrass, vilken har ett helt annat användningsområde än bäddmadrasser. Järvens anbud uppfyller därmed inte det obligatoriska kravet och ska således förkastas.

När det gäller delområde 3 och 4, finns följande krav i avsnitt 4.1.2, punkt 10, i förfrågningsunderlaget. ”Madrass ska vara antändlighetstestad (brandtestad) enligt europeisk Standard EN 597-1 och EN 597-2 och svensk standard SS 8760001 med godkänt resultat. Testintyg från oberoende testinstitut ska bifogas anbudet”. Järven har i sitt anbud offererat madrassen

Melissa 12. Järven har bifogat en rapport som hänvisar till provningsmetoden NT Fire 037. Madrassen är således inte testad enligt EN 597-1 och EN 597-2 och uppfyller därmed inte det obligatoriska kravet. Järvens anbud ska därför förkastas. Även om kommunerna skulle ha angett att likvärdiga brandtester accepteras är NT Fire 037 inte likvärdig EN 597-1 och EN 597-2. Detta då metoden NT Fire 037 exempelvis inte testar antändlighet mot glödande cigarett, vilket testas i EN 597-1. Av den testrapport Järven bifogat framgår att antändlighetstest endast utförts med gaslåga.

Därutöver ställs krav i avsnitt 4.1.2, punkt 10, på att testerna ska vara utförda med godkänt resultat, samt att testintyg från oberoende institut ska bifogas anbudet. Utförare av Järvens test är Carpenter Sweden AB som tillverkar de produkter som Järven offererat. Därmed är Carpenter underleverantör till Järven. Antändlighetstestet har således inte utförts av ett oberoende testinstitut vilket innebär att kravet inte heller är uppfyllt i denna del. Vidare har Carpenter angett att de gör bedömningen att om produkterna skulle testas av ett ackrediterat testinstitut så skulle produkterna uppfylla de brandtekniska kraven. Detta är inte att likställa med hur produkterna skulle klara en faktisk brandprovning vid ett ackrediterat institut. Den bifogade testrapporten uppvisar alltså enbart tillverkarens egen bedömning av sitt eget test på sin egen produkt. Testrapporten uppvisar därmed inte något godkänt resultat och anbudet uppfyller inte heller i denna del det obligatoriska kravet. Järvens anbud ska således förkastas.

Avseende delområde 5, 6 och 7 har Järven offererat madrassen Melissa Parad. Av den rapport som Järven har bifogat framgår att madrassen har testats enligt EN 597-1 och EN 597-2. Madrassen har dock inte testats enligt SS 876 00 01 vilket är ett krav enligt avsnitt 4.1.2, punkt 10, i förfrågningsunderlaget. Eftersom Järvens madrass inte har testats enligt SS 8760001 uppfyller deras anbud inte det obligatoriska kravet och anbudet ska därför förkastas. Dessutom är en förutsättning för att standarden SS 8760001 ska

kunna anses vara uppfylld att tvättbara produkter som används i normal-riskmiljö ska provas efter en tvätt enligt SS 8760002. Av den testrapport som Järven bifogat sitt anbud framgår att testprodukten Melissa Parad inte är förtvättad. Således har madrassen inte testats enligt de förutsättningar som krävs för att uppfylla svensk standard enligt SS 8760001. Järvens anbud uppfyller därmed inte det obligatoriska kravet. Av samma skäl som angetts ovan avseende delområde 3 och 4 har inte heller testet av den offerrade madrassen för de aktuella delområdena utförts av ett oberoende testinstitut och testrapporten uppvisar inte heller ett godkänt resultat.

När det gäller anbud från NIMACARE avseende delområde 3, 4, 5, 6 och 7, avser det brandtest som NIMACARE bifogat en helt annan madrass än den som NIMACARE har offererat. Därför är det obligatoriska kravet dokumentation för brandtest i punkt 4.1.2, punkt 10 i förfrågningsunderlaget inte uppfyllt och därmed ska NIMACARE:s anbud förkastas.

Care of Sweden skulle ha vunnit upphandlingen om Järvens och NIMACARE:s anbud hade förkastats. Därmed har Care of Sweden lidit skada av den felaktiga upphandlingen.

Varbergs, Falkenbergs och Laholms kommuner anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Såvitt avser NIMACARE stämmer det att den bifogade brandrapporten tillhör en annan madrass än den som erbjudits. Därmed skulle NIMACARE:s anbud rätteligen ha förkastats. Denna felaktighet har dock inte påverkat upphandlingen eftersom NIMACARE inte placerats som första alternativ i något delområde.

När det gäller delområde 1, har kommunen inte efterfrågat en speciell madrass utan en sex centimeter tjock standardmadrass. Den av Järven erbjudna madrassen uppfyller detta krav.

Vad avser delområde 3 och 4, har Järven bifogat en rapport för Melissa 12 som hänvisar till provningsmetoden NT Fire 037 som är godkänd av Svensk Standard. I SS 8760001:2010 anges att produkt som undersökts och godkänts enligt motsvarande krav och provningsmetoder enligt den föregående utgåvan av SS 876 00 01 anses uppfylla kraven också enligt denna standard och behöver därför inte prövas igen. NT Fire 037 är en tidigare testmetod som ställer högre krav än EN 597-1 och EN 597-2. NT Fire 037 är således ett acceptabelt test även utifrån förfrågningsunderlagets utformning. Det framgår även av testerna att produkten uppfyller båda delmomenten gaslåga och cigarett enligt NT Fire 037.

Avseende delområde 5, 6 och 7 har alla de madrasser som offererats av Järven testats enligt EN 597-1 och EN 597-2, enligt SS 876 00 01. Av SS 876000:2010 framgår att provningsmetod för madrass, tjock bäddmadrass, normalrisk, är EN 597-1 och EN 597-2. Det finns således inget fristående test enligt SS 8760001 som ska utföras vid test av madrasser vid normal risk. Det är först vid förhöjd risk som en särskild provningsmetod, SS 8760010, ska användas. Kommunen har inte efterfrågat madrasser som ska användas vid förhöjd risk. I och med att överdragen till madrasserna är att betrakta som tvättbara ska dessa prövas enligt tabell 1 i SS 8760001:2010. Hygienöverdragen är att jämställa med "Lakan, draglakan m.fl. komponenter". Vid normalrisk ställs inga krav på att överdragen ska tvättas innan provning. Dessutom framgår enligt tidigare översänd testrapport att produkten uppfyller kraven för hög risk, vilket således är högre krav än vad som uppställts i upphandlingen.

Avseende frågan om oberoende testinstitut, utgör Carpenter ett oberoende institut då det inte föreligger något delägarskap eller annan ägarrelation mellan utförare och beställare. Vidare framgår av förfrågningsunderlaget att det inte har uppställts något krav på att testerna ska utföras hos ackrediterat

institut. Järven har uppfyllt samtliga obligatoriska krav och det saknas anledning att ingripa mot upphandlingen.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Utvärderingen av Järvens anbud

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

Avseende delområde 1 har Care of Sweden anfört att madrassen enligt Järvens anbud inte uppfyller kraven enligt avsnitt 1.3.1 i förfrågningsunderlaget. Som stöd för detta åberopar Care of Sweden att den produkt anbudet gäller benämns bäddmadrass. Kommunerna menar dock att benämningen saknar betydelse och att madrassen i fråga uppfyller de krav på storlek och tjocklek som följer av avsnitt 1.3.1. Care of Sweden har inte åberopat någon utredning som talar emot det kommunerna har anfört i fråga om storlek och tjocklek på den madrass som avses enligt Järvens anbud. Care of

Sweden har därmed inte gjort sannolikt att kommunerna har brutit mot LOU i fråga om Järvens anbud beträffande delområde 1.

I vad gäller delområde 3 och 4, är kravet i avsnitt 4.1.2, punkt 10, i förfrågningsunderlaget av betydelse. I avsnittet anges följande. ”Madrass ska vara antändlighetstestad (brandtestad) enligt europeisk Standard EN 597-1 och EN 597-2 och svensk standard SS 8760001 med godkänt resultat. Testintyget från oberoende testinstitut ska bifogas anbudet.”

Det ovan citerade kravet i avsnitt 4.1.2, punkt 10, i förfrågningsunderlaget är till synes entydigt genom hänvisningarna till viss närmare angiven europeisk och svensk standard. Som framgått råder det dock delade meningar mellan parterna i målet om vad kravet innebär och huruvida produkterna enligt Järvens anbud uppfyller kravet.

När det gäller den närmare innebörden av kravet, framgår det av den av kommunerna åberopade och ingivna standarden (Svensk Standard, SS 8760001:2010, fastställd: 2010-08-16, publicerad: 2010-10-13, utgåva: 2) hur denna förhåller sig till produkter som undersökts och godkänts enligt tidigare standarder. Det anges under rubriken ”Orientering” att produkter, som undersökts och godkänts enligt motsvarande krav och provningsmetoder enligt den föregående utgåvan av SS 876 00 01, anses uppfylla kraven också enligt denna standard. Det framgår vidare av standarden att valet av provningsmetod – SS 8760010; EN 597-1 och EN 597-2; SS-EN ISO 12952-1 eller SS-EN ISO 12952-3 – är avhängigt produkt/komponent, vårdmiljö (hög risk eller normal risk), eldkälla (brännare, cigarett, låga eller inga krav).

Enligt förvaltningsrättens mening följer det av ordalydelsen i den ovan berörda standarden att den godtar godkännanden och provningsmetoder enligt föregående utgåva av samma standard. Eftersom det följer av standar-

den som sådan att provningsmetoder och godkännanden enligt föregående utgåva godtas, innebär det också att en produkt som är provad och godkänd enligt den tidigare utgåvan är förenlig med det i upphandlingen ställda kravet. Detta förutsätter dock att det rör sig om krav och provningsmetoder enligt den föregående utgåvan som är att anse som ”motsvarande” i förhållande till den aktuella utgåvan.

Kommunerna menar att provningsmetoden NT fire 037 är en sådan ”motsvarande” metod enligt föregående utgåva av standarden. Att det rör sig om en metod enligt föregående utgåva av standarden är inte ifrågasatt av Care of Sweden. Däremot tycks Care of Sweden mena att metoden inte är en motsvarande metod enligt den aktuella standarden. Som grund för detta har Care of Sweden angett att det finns skillnader i det närmare utförandet mellan de i den aktuella standarden angivna provningsmetoderna och NT fire 037. En sådan skillnad är enligt Care of Sweden att provningsmetoden NT fire 037 enbart innefattar test med gaslåga och inte med cigarett.

Att det kan förekomma skillnader i det närmare utförandet av provningsmetoderna enligt de båda utgåvorna av standarden – såsom storleken på gaslågan (värmeutveckling), hur länge materialet testas med värmekällan och olika värmekällor – innebär enligt förvaltningsrättens uppfattning inte med automatik att en provningsmetod enligt den tidigare utgåvan inte ska betraktas som en motsvarande metod. Det avgörande för frågan om vad som är en motsvarande metod är i stället vilken säkerhetsnivå provningsmetoden tar sikte på. Den skillnad som Care of Sweden har framhållit – enbart test med gaslåga och inte med cigarett – ger enligt förvaltningsrättens mening inte något särskilt starkt stöd för att provningsmetoden NT fire 037 skulle ta sikte på en säkerhetsnivå som på något avgörande sätt skiljer från den som metoderna i den tidigare utgåvan av standarden riktar in sig mot. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att Care of Sweden inte har gjort sanno-

likt att kommunerna har brutit mot LOU genom att formulera ett krav så att det innebär att NT fire 037 accepteras som en motsvarande metod enligt aktuell standard.

I fråga om föreskriften i förfrågningsunderlaget att ett testintyg från ett oberoende testinstitut ska bifogas anbudet, kan först konstateras att det inte rör sig om något krav på intyg från en ackrediterad organisation. Det finns således inte något stöd för det Care of Sweden påstår i fråga om ackreditering.

Vad Care of Sweden har anfört i fråga om ackrediterad organisation får dock även anses innefatta påståenden som tar sikte på begreppet ”oberoende institut”. Därvid kan förvaltningsrätten konstatera att det av kommunerna valda begreppet ”oberoende testinstitut” är ett begrepp som i viss mån är öppet för tolkning och lämnar ett visst handlingsutrymme för kommunerna. Handlingsutrymmet är dock inte sådant att kravet ska anses strida mot öppenhetsprincipen. Vid tolkningen av begreppet ska syftet med kravet vägas in vilket får antas vara att kommunerna har med en viss grad av säkerhet önskat försäkra sig om att kraven enligt standarden är uppfyllda. I ett sådant sammanhang är ett testintyg från en organisation som är fristående från anbudsgivaren tillfyllest. Enligt förvaltningsrättens uppfattning kan kravet uppfyllas bl.a. genom ett testintyg från en från anbudsgivaren fristående juridisk person. Att en sådan fristående juridisk person också är leverantör till anbudsgivaren får inte som följd att den inte är att betrakta som ”oberoende testinstitut” i förfrågningsunderlagets mening. Enligt förvaltningsrättens mening har Care of Sweden därmed inte gjort sannolikt att kommunerna har brutit mot LOU genom att formulera ett krav som innebär att standardens uppfyllande ska bevisas genom ett intyg från oberoende testinstitut.

När det gäller frågan om produkterna för delområde 3 och 4 enligt Järvens anbud uppfyller kraven i aktuell standard, har kommunerna gjort gällande att de är godkända och provade enligt föregående utgåva av standarden. Enligt förvaltningsrätten mening är den utredning som förebringats i målet i fråga om produkten ”Madrass – Melissa” – framför allt testrapporten Nordtest Fire 037:1988, 2007-03-29, beteckning 241 – tillräcklig för att slutsatsen ska dras att den uppfyller erforderlig standard, dvs. godkänd och provad enligt föregående utgåva av standarden, vilken innefattar provningsmetoden NT fire 037. Enligt testrapporten har produkten testats för antändlighet enligt Nordtest Fire 037:1988, Bedding components: Ignitability och uppfyller brandfordringarna för tändkälla 3 – gaslåga. Som förvaltningsrätten konstaterat ovan är det avgörande inte förekomsten av enskilda skillnader i utförandet av provningarna enligt aktuell standard och enligt föregående utgåva av standarden. Det viktiga är i stället vilken säkerhetsnivå provningarna tar sikte på. Att provet har gjorts med gaslåga och inte med cigarett är visserligen en skillnad mellan metoderna. Men denna skillnad ger enskilt enligt förvaltningsrättens bedömning inte något särskilt starkt stöd för att det skulle röra sig om en säkerhetsnivå som understiger den efterfrågade. Det framgår inte heller av utredning i målet i övrigt att säkerhetsnivån skulle understiga den efterfrågade. Care of Sweden har således inte gjort sannolikt att kommunerna har brutit mot LOU genom att bedöma att Järvens anbud uppfyller de obligatoriska kraven avseende delområde 3 och 4.

I fråga om delområde 5–7 har Care of Sweden åberopat en testrapport som gäller produkten Melissa Parad – Testrapport SS EN 597:1994, 2013-09-24, beteckning 283. Enligt Care of Sweden framgår det av rapporten att produkten har provats enligt metoderna EN 597-1 och EN 597-2. Däremot har den enligt bolaget inte prövats enligt SS 8760001. Detta är enligt bolaget en brist eftersom förfrågningsunderlaget föreskriver att produkterna ska prövas enligt samtliga tre metoder. Kommunerna har invänt mot denna tolk-

ning av förfrågningsunderlaget och påstått att den aktuella standarden inte kräver några fristående tester för madrasser vid normal risk och att risknivån för de efterfrågade madrasserna på dessa delområden inte är högre än normal risk. Denna invändning från kommunerna har inte kommenterats av Care of Sweden. Av det material som parterna har åberopat i målet går enligt förvaltningsrättens mening inte dra några slutsatser om riktigheten i någon av parternas påståenden. Under sådana förhållanden anser förvaltningsrätten att Care of Sweden i denna del inte har gjort sannolikt att kommunerna har brutit mot LOU genom att bedöma att Järvens anbud uppfyller de obligatoriska kraven avseende delområde 5–7.

Under skriftväxlingen i målet har Care of Sweden utvidgat sin talan i fråga om delområde 5–7 och gjort gällande att produkten Melissa Parad inte har provats enligt efterfrågad standard i fråga om förbehandling – krav på att materialet ska ha tvättats innan provningen genomförs. Care of Sweden har därvid åberopat den i stycket ovan berörda testrapporten. Kommunerna har invänt mot Care of Swedens påstående. Förvaltningsrätten har således att värdera intygets betydelse för frågan om kravet på aktuell standard.

Förvaltningsrätten konstaterar att betydelsen av intyget är oklar, om intyget tas ur sitt sammanhang. I intyget anges en, som förvaltningsrätten uppfattar det, provningsmetod med beteckningen SS EN 597:1994. Varken i den av kommunerna åberopade och ingivna standarden eller i den utredning som Care of Sweden har gett in i målet omnämns metoden. Det framgår inte heller av utredningen i målet om provningen primärt syftar till verifiera en säkerhetsnivå för madrassen som sådan eller om tvättbara produkter som i för sig ingår i provningen, såsom hygienöverdrag, även provas separat. I avsaknad av bl.a. de dokument som enligt den aktuella standarden ”är absolut nödvändiga” när standarden ska tillämpas (se avsnitt 2 Normativa lösningar i SS 8760001:2010), blir det tämligen oklart vad intyget i fråga är tänkt att närmare visa. Enligt förvaltningsrätten ger intyget mot denna

bakgrund inte något nämnvärt stöd för att förhållandena är sådana som Care of Sweden har påstått. Care of Sweden har således inte heller i denna del gjort sannolikt att kommunerna har brutit mot LOU genom att bedöma att Järvens anbud uppfyller de obligatoriska kraven avseende delområde 5–7.

Utvärderingen av NIMACARE:s anbud

Förvaltningsrättens bedömning

Oavsett hur det förhåller sig med de brister som Care of Sweden har påstått i fråga om NIMACARE:s anbud, innebär bristerna inte att Care of Sweden har lidit eller kan komma att lida skada. Detta följer av att förvaltningsrätten enligt det ovan anförda anser att det inte finns anledning att ingripa mot upphandlingen i fråga om de påstådda bristerna i Järvens anbud. Ett ingripande mot upphandlingen med de påstådda bristerna i NIMACARE:s anbud som grund, skulle således inte förändra Care of Swedens situation i så måtto att Care of Sweden skulle tilldelas kontrakt.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten anser att Care of Sweden inte har gjort sannolikt att kommunerna brutit mot LOU genom att formulera ett obligatoriskt krav på standard och bevisning om denna på sätt som skett och att bedöma att Järvens anbud uppfyller det obligatoriska kravet. När det gäller de påstådda bristerna i NIMACARE:s anbud, innebär de inte att Care of Sweden har lidit eller kan komma att lida skada. Det finns därmed inte skäl att ingripa mot upphandlingen. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Mattias Almqvist

Rådman

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Ingeli Lindell.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.